

107070 - De mogelijkheid van aanmelding van een leerling met extra ondersteuningsbehoefte mag niet afhankelijk worden gemaakt van een voorafgaande observatie. De zorgplicht rust op het bevoegd gezag en wordt uitgevoerd door diens school van aanmelding die de voorkeur van de ouders heeft.

ADVIES

in het geding tussen:

A, wonende te B, verzoekster,
gemachtigde: de heer mr. drs. R.F. Bakker

en

C, gevestigd te B, bevoegd gezag van basisschool F te B, verweerder

1. VERLOOP VAN DE PROCEDURE

Op 24 november 2015, aangevuld op 22 december 2015, heeft verzoekster aan de Commissie een geschil voorgelegd over de beslissing van verweerder van 30 oktober 2015 om E niet toe te laten tot F.

Verweerder heeft op 15 december 2015 een verweerschrift ingediend.

Het samenwerkingsverband heeft op 30 december 2015 stukken ingediend.

De mondelinge behandeling van het geschil vond plaats op 5 januari 2016 te Utrecht.

Verzoekster en haar gemachtigde waren ter zitting aanwezig.

Namens verweerder waren ter zitting aanwezig G, clusterdirecteur, en H, directeur van F.

Het samenwerkingsverband werd ter zitting vertegenwoordigd door J, teamleider toeleiding.

2. DE FEITEN

E, geboren 21 april 2010, is de zoon van verzoekster. E is sinds mei 2014 leerling van basisschool K te B. Deze school behoort niet tot de onderwijsorganisatie van verweerder. E volgt sinds 27 maart 2015 geen onderwijs meer. Plaatsing van E is daarna beproefd op verschillende scholen van verweerder, namelijk L (speciaal onderwijs), M, N en F. Op 30 oktober 2015 heeft verweerder het inschrijvingsverzoek van E voor F afgewezen. Tegen dit besluit is het verzoekschrift gericht.

3. STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

Standpunt verzoekster

E heeft structuur nodig en een positieve begrenzing van zijn gedrag. De vorm waarin hij aanvullende ondersteuning nodig heeft is nooit onderzocht of beschreven. Op K is op zijn gedrag alleen met het opleggen van straffen gereageerd. Door een opeenstapeling van gebeurtenissen (waaronder de aanvraag door K van een toelaatbaarheidsverklaring voor speciaal onderwijs) heeft verzoekster besloten E vanaf 27 maart 2015 thuis te houden. Zij heeft daarna een oriënterend gesprek gevoerd met basisschool N, maar dat heeft niet tot aanmelding geleid. Verweerder heeft vervolgens een observatieplaats voor E op L (speciaal basisonderwijs) aangeboden. Toen verzoekster daarover een beslissing nam, bleek de observatieplaats al te zijn vergeven. Gesprekken daarna bij M hebben niet tot resultaat geleid omdat de proefplaatsing van L als snel

ter sprake kwam. Verzoekster heeft daarna met J van het samenwerkingsverband (swv) gekozen voor aanmelding bij F en heeft in dat kader samen met J gesproken met de schooldirecteur op 27, 29 en 30 oktober 2015. Verzoekster heeft een aanmeldformulier voor deze school ingevuld en in de brievenbus van de school gedaan. Vanuit het swv is het zogeheten HGO-arrangement toegezegd: een begeleidingsvorm waarbij de leerkracht of de interne begeleider wordt ondersteund door een medewerker van het swv. F zou tien weken de tijd nemen om E te observeren en vervolgens beslissen over de toelating. E werd echter binnen een week afgewezen. Het eindverslag van 30 oktober 2015 vindt verzoekster deels onjuist. De toezegging van het swv over een HGO-traject heeft de school genegeerd. Bij de afwijzing is de ondersteuningsbehoefte van E niet gespecificeerd. Ook heeft F E niet verwezen naar een andere school. Onderzoek naar begeleidingsmogelijkheden op andere (reguliere) scholen is evenmin uitgevoerd. Verzoekster verzoekt verweerder te veroordelen in de kosten die verzoekster in verband met de behandeling van dit verzoek redelijkerwijs heeft moeten maken.

Standpunt verweerder

Op 15 oktober 2015 heeft de directeur van F telefonisch gesproken met verzoekster. De directeur heeft daarbij aangegeven dat er vooruitlopend op een eventuele aanmelding van E als leerling slechts sprake kon zijn van een oriënterende fase. Tijdens dit gesprek heeft verzoekster verteld over het gedrag van E. Inzage in het leerlingdossier wilde verzoekster niet verlenen. Zij wilde geen informatie geven over de voorgeschiedenis van E en de reden dat hij thuiszat. Door het ontbreken van de benodigde informatie resteerde de school geen andere optie dan door eigen waarneming vast te stellen of en in hoeverre F binnen haar schoolondersteuningsprofiel de benodigde begeleiding aan E kon bieden. Op F zijn ook kinderen met een specifieke leerbehoefte welkom. Een en ander heeft geleid tot twee volgende afspraken, op 27 en 29 oktober 2015. Op 27 oktober heeft E kennismaking met onder andere de directeur. Op 29 oktober 2015 heeft hij de kleutergroep bezocht.

De leerkracht en de intern begeleider zijn door de directeur vooraf geïnformeerd dat E zou komen, misschien angstig zou zijn en misschien zou slaan. De intern begeleider was in de kleutergroep aanwezig toen E kwam. E heeft die ochtend aanhoudend gedragsproblemen laten zien, heeft andere kinderen geslagen en is uiteindelijk de school uitgerend. Op 30 oktober 2015 heeft de directeur tegen verzoekster gezegd dat hij veel zorgen had over het gedrag dat E tijdens de kennismaking had laten zien en dat dit niet overeenstemde met het beeld dat moeder op 15 oktober 2015 had geschetst. De directeur heeft aangegeven dat E speciale hulp nodig heeft en niet kon worden toegelaten tot F, ook niet met een HGO-traject. Beter zou zijn dat E enkele weken geobserveerd zou gaan worden en op grond daarvan een besluit kon worden genomen welke vorm van onderwijs voor hem geschikt is. In het verslag van het gesprek van 30 oktober 2015 heeft de directeur opgemerkt dat E zich zeer angstig heeft getoond en dat hij beter af is in een kleine setting waar onderzoek kan worden gedaan en hij rust en aandacht krijgt. Daarbij is de hoop uitgesproken dat er met moeder samen zorgvuldig naar een juiste oplossing kon worden gezocht. Verweerder heeft geen inschrijvingsformulier van verzoekster ontvangen. Hij verzoekt de Commissie het aanbod van plaatsing van E bij een stedelijke voorziening te ondersteunen om hiermee een passende voortzetting van zijn schoolloopbaan te bewerkstelligen.

4. OVERWEGINGEN VAN DE COMMISSIE

Tijdens de zitting heeft verweerder voorgelegd op welke van zijn vier scholen, waar verzoekster heeft getracht E in te schrijven, de zorgplicht zou rusten. Formeel rust de zorgplicht volgens artikel 40 lid 4 van de Wet op het primair onderwijs (WPO) op verweerder zelf. Het is in het geval van aanmelding bij verschillende scholen aan de ouders om aan te geven welke school hun voorkeur heeft, waarna van die betreffende school de uitvoering van de zorgplicht mag worden verlangd.

In het tweede lid van artikel 40 WPO wordt de eis gesteld dat ouders een leerling schriftelijk aanmelden. Deze bepaling is in de WPO opgenomen omdat vanaf het moment van schriftelijke aanmelding de school zes weken (met de mogelijkheid tot verlenging met vier weken) de tijd heeft om aan de zorgplicht te voldoen. Dit wil niet zeggen dat niet op een andere wijze kan blijken dat sprake is geweest van aanmelding. In de situatie van E heeft verzoekster, onweersproken aangevoerd dat aan haar een inschrijvingsformulier is uitgereikt en dat zij dit ingevuld in de brievenbus van F heeft afgeleverd. Bovendien is de oriëntatie van F erop gericht geweest te beoordelen of E toegelaten kan worden. Dit laatste komt overeen met de onderzoeksplicht in het kader van de beoordeling van de aanmelding zoals bepaald in artikel 40 lid 3 WPO. Dat het inschrijvingsformulier verweerder kennelijk niet heeft bereikt doet er niet aan af dat vastgesteld kan worden dat sprake is geweest van aanmelding van E bij F. Uit de verklaringen van verzoekster blijkt dat zij plaatsing van E bij F beoogt, zodat deze school haar voorkeur heeft. Het voorgaande in aanmerking nemend is (de uitvoering van) de zorgplicht voor E komen te rusten op F. Het is niet in overeenstemming met de Wet passend onderwijs om de mogelijkheid tot aanmelding van een leerling afhankelijk te maken van een voorafgaande observatie. Een dergelijke oriëntatie kan de zorgplicht namelijk niet wegnemen. Een observatie kan deel uitmaken van het onderzoek naar de extra ondersteuningsbehoefte van de leerling, dat in het kader van de zorgplicht verricht dient te worden.

Wat betreft de onderzoeksplicht naar de ondersteuningsbehoefte staat vast dat E op 27 oktober 2015 is gezien door de directeur en op 29 oktober 2015 is geobserveerd in de klas. Verweerder heeft uiteengezet dat de observatie van E in de klas niet is geslaagd door het gedrag dat hij op dat moment heeft laten zien. Verweerder heeft zich op het standpunt gesteld dat observatie en vaststelling van zijn ondersteuningsbehoefte dienen te gebeuren op een onderwijslocatie die daarvoor adequaat is toegerust. Dit standpunt valt binnen de vrije beoordelingsruimte van de school. Overigens acht de Commissie de beslissing dat E elders geobserveerd moest worden, gezien de gebeurtenissen in de klas, niet onredelijk. Het was vervolgens aan verweerder om, weliswaar in overleg met verzoekster, te bepalen waar dit onderzoek zou plaatsvinden. Daarna, maar uiterlijk tien weken na de aanmelding, had verweerder op grond van artikel 40 lid 6 WPO een beslissing moeten nemen over het verzoek tot inschrijving.

Dit is bij de aanmelding van E anders gelopen. Op 30 oktober 2015 heeft verweerder met verzoekster besproken dat niet tot inschrijving van E op F kan worden overgegaan maar dat nader onderzoek was vereist. Uit het verslag van dit overleg en de e-mail waarin het verslag aan verzoekster is aangeboden blijkt niet dat verweerder in het vervolgonderzoek naar E enige actie heeft ondernomen of daarin een verplichting voor zichzelf heeft gezien. De directeur schrijft immers dat zijn school niet de juiste plek is voor E en wenst verzoekster bij het zoeken naar een passende oplossing veel succes. Bij het aanbieden van dit verslag heeft de directeur bovendien geschreven dat hij hoopte dat verzoekster vorige week een goed gesprek heeft gehad en er zicht was op een oplossing. Hij wenste verzoekster en E het allerbeste. Uit deze bewoordingen leidt de Commissie af dat de directeur, namens verweerder, op 30 oktober 2015 heeft besloten E niet tot de school toe te laten. Omdat de zorgplicht op de school rustte, kon de directeur daartoe niet overgaan zonder dat eerst een andere school zich bereid had verklaard E toe te laten. Aan deze laatste voorwaarde was op 30 oktober 2015 niet voldaan.

Vorenstaande leidt ertoe dat de Commissie het verzoekschrift gegrond zal verklaren en zal adviseren de behandeling van het inschrijvingsverzoek opnieuw ter hand te nemen.

De Commissie komt geen bevoegdheid toe om een partij in de kosten te veroordelen en laat dit onderdeel van het verzoek om die reden verder onbehandeld.

5. OORDEEL

Op grond van bovenstaande overwegingen oordeelt de Commissie het verzoek gegrond en adviseert het bevoegd gezag aan verzoekster een concreet voorstel te doen hoe het onderzoek naar de ondersteuningsbehoefte kan worden uitgevoerd. Verweerder houdt hierin een verantwoordelijkheid.

Aldus gedaan te Utrecht op uiterlijk 1 februari 2016 door mr. drs. P.H.A. van Geel, voorzitter, P. Kuiper en drs. W.D. Hajonides van der Meulen, leden, in aanwezigheid van mr. S.J.F. Schellens, secretaris.

mr. drs. P.H.A. van Geel
voorzitter

mr. S.J.F. Schellens
secretaris